

L'Esperanto

PERIODICO QUINDICINALE

DI STUDIO E PROPAGANDA

sotto gli auspici

della Cattedra Italiana d'Esperanto

Lecionoj de klasikaj kaj vivantaj lingvoj per Esperanto

Sede Centrale BOLOGNA, Vallescura, 11 - Ascoli Piceno - Bertinoro - Bordighera - Capodistria - Cazzano (*Budrio*) - Cortemaggiore - Firenze - Fontanafredda (*Pordenone*) - Gorizia - Isola d'Istria - Legnago - Medicina - Milano - Modica - Napoli - Perugia - Parigi - Rimini - Rovigo - S. Giovanni Valdarno (*Segreteria generale*) - Siena - Torino - Torrepellice - Trento - Trieste - Venezia - Villar Perosa - Villastellone (*Torino*).

ITALIA: Un anno L. 2 — Con l'appendice letteraria *Itala Animo* (12 Numeri) L. 3
EKSTERLANDE: Jare Sm. 1.300 — Kun literatura aldono *Itala Animo* (12 Numeroj) Sm. 1.900

En la Ŝtatoj de la Poŝta Unuiĝo (ĉe la Poŝtoŝtatoj): Sm. 0.800, kun aldono Sm. 1.200

Konto ĉe la Ĉekbanko Esperantista, London — Provnumeron kontraŭ respondkupono.

Direzione ed Amministrazione presso l'Editore A. PAOLET - S. VITO AL TAGLIAMENTO, Italia

Si pubblica il 10 e il 25 di ogni mese

Un numero cent. 10 - arretrato cent. 15

Ĉi tiu Numero enhavas:

L'Esperanto ed il Latino

Esperanto - Lezioni di perfezionamento (Lezione 7^a)

Gramatiko de Itala Lingvo (Leciono 29^a)

Latina Lingvo per Esperanto (Leciono 1^a)

Dizionario Metodico Italiano-Esperanto

Manuale di conversazione Esperanto-Italiano

Corrispondenza familiare e commerciale in Esperanto.

La malgranda Padova Patrioto, rakonto de Edmondo de Amicis, tradukita Esperanten de Prof. P. C. MONTI.

Pensoj kaj Sentencoj - Fako de Internacia Korespondado - Esperanta Kroniko

En la kovrilo: Programoj pri la Ekzamenoj por diplomoj — Niaj Konkursoj

En la venonta N.o: **Portugala Lingvo per Esperanto**

BONVOLU niaj legantoj atenti la enhavon de ĉi tiu numero. Gravan artikolon ni publikigas pri rilatoj inter Esperanto kaj Latino; oni komencas poste **Interesan Kurson de Latina Lingvo per Esperanto**, kaj aliajn novajn fakojn; fine ni prezentas al niaj legantoj belegan literaturan rakonton, "**La malgranda Padova Patrioto**", de *Edmondo De Amicis*, unu el plej kleraj verkistoj de Italujo.

Aliajn novajn fakojn ni preparis por la venontaj numeroj.

Ni nenion forlasos por ke nia revuo fariĝu pli kaj pli interesa.

Sed ni petas ke la fervoluloj nin helpu. Ni ne petas senrekompencan monhelpon, kiel multaj aliaj ĵurnaloj, sed al la personoj, kiuj sendos al ni iun sumeton por perfektigi nian revuon, ni sendos kompanse samvaloran paketon de niaj eldonaĵoj por la propagando.

Questo Numero doppio costa Cent. 20

Traduzione della poesia a premio N. 1.

DOLCEMENTE SUL LAGO

1. Dolcemente di sera sul terzo lago, il battello sen viene scivolando. E l'acqua ad ogni fendere di remo s'increspa con suono cadenzato.

2. Sul navicello isolato e tranquillo i minuti passano dolcemente e soltanto un leggero suono di flauti vola attraverso la notte rischiarata da brillante luna.

3. Ed i flauti soavemente fanno sognare.... ed il battello si cangia in gondola. I lumi fanno brillare i palazzi sotto una cupola incantata.

4. Ed io dolcemente rivivo un'ora notturna sotto il cielo d'Italia, ma il cielo ha perduto la gloria perchè ora gli manca un angelo.

12 Concorrenti: Migliori traduzioni: Donà, Stacul, Brendeni, Rivolti ecc.

Premiata Sig.a A. Stacul.

Konkurso kun premio de N.º 2.^a

È IL MEGLIO PENSARE

Un contadino venne a Trieste per affari, e passando presso la piazza Ponterosso vede un venditore di uccelli. Si avvicina al banco di vendita e domanda:

— Quanto costa quest'uccello? — e mostra un pappagallo.

— Venti corone — disse il venditore.

— Che! venti corone per questo piccolo animale? vi saluto! — e se ne andò.

Dopo qualche tempo il contadino ritorna al banco di vendita con un tacchino sotto il braccio e dice al venditore.

— Guardate qua, che grosso uccello io ho comperato per cinque corone.

— Sì — dice il venditore — ma questo mio parla....

— E il mio pensa — risponde il contadino.

Ni ricevis dek tradukaĵojn: la plej bonajn sendis:

B. Rifling, N. Sičov, T. Pacuta, A. Kunter, G. Redel kaj aliaj.

Premiita, B. Rifling el Bekkeleg, al kiu ni sendis Esperantan-Italian Vortaron de G. Puccinelli.

ITALA KATEDRO DE ESPERANTO

Sidejo de Milano, Via Aurelio Saffi 24 (1)

Programo pri la ekzamenoj por diplomoj 1^a grada kaj 2^a grada farotaj dimanĉon la 3.an de majo 1914^a en la lernejo via Ruffini, Milano. Ekzamenantoj: Oscar Bünemann, Direktoro de la Sidejo; Rag. Enrico Violi, docento; D-ro Petro Schacht. (2)

Unua grado (*Elementa ekzameno por Atesto pri lernado.*

Skriba parto, daŭro 90 minutoj. Sen uzo de libroj.

Diktajo. Dek simplaj frazoj en Esperanto kaj sama nombro en itala lingvo. La po dek frazoj Esperantaj kaj italaj estos diktataj (la Esperantaj de du diversaj ekzamenantoj) kaj tradukataj skribe de la kandidatoj.

Buŝa parto, daŭro 10 minutoj. Sen uzo de libroj. Legado de kelkaj simplaj propozicioj en Esperanto sur elementa lernolibro. Kelkaj simplaj italaj frazoj tradukotaj en Esperanto.

Demandoj gramatikaj. Generale la demandoj estos farataj prefere kun ekzemploj por ke la demando povu kompreni la demandon; ĉar ĉefa afero ne estas la teoria scio pri la regulo sed la praktika apliko de la regulo.

Elektu inter jenaj demandoj. (Regularo de la Katedro ĉe 15.a paĝo kaj sekvantaj): 4, 10, 13, 16, 22, 23, 30, 33, 55, 101, 111, kaj uzo de afiksoj: *bo, ge, in, uj, ek, iĝ, ig.*

La ekzamenantoj povos, kie ili tion juĝos konvena helpi per izolitaj vortoj.

Valorigo por la ekzamenantoj (classificazioni). Ĉiu ekzamenanto juĝos per poentoj de 1 (plej malbone) ĝis 10 (plej bone aŭ absolute senmanke) la laborojn aŭ respondojn de la ekzamenantoj. Por ĉiu el la sekvantaj 7 partoj aparte estos (per la adicio de la 3 juĝoj kaj divido per 3) trovata la meza juĝo; la juĝoj estos unuobligataj aŭ duobligataj laŭ la graveco de la prijuĝata fako. Jen la regulo por tiu valorigo: (2)

(daŭrigo en la proksima N.º)

(1) Tiu ĉi programo estas konforma al tiu de la Katedro. Ni ĝin represas por ke ĝi taŭgu al ĉiuj Membroj kaj Docentoj de la Katedro. Ĝi estas aranĝita de Prof. Oscar Bünemann, kiun la Itala Katedro havas la honoron kalkuli inter siaj ordinaj membroj. S-ro Bünemann aranĝis la programojn de la Germana Esperanto-Asocio, kaj lia kompetenteco pri la instruado kaj verkado de Esperanto ne permesas la plej malgrandan dubon.

(2) Escepte la ekzamenantoj povas esti pli aŭ malpli ol 3.

L'Esperanto

Periodico quindicinale di studio e propaganda
a cura della *Cattedra Italiana di Esperanto*

Lecionoj de klasikaj kaj vivantaj Lingvoj per Esperanto

ITALIA: Con copertina L. 2	EKSTERLANDE: Jare Sm. 1.300
Senza copertina » 1.50	Kun liter. ald. <i>Itala Animo</i> (12 num.) » 1.900
Con l'app. lett. <i>Itala Animo</i> (12 Num.) » 3	Konto ĉe la Ĉekbanko Esperantista - London

Direzione ed Amministrazione presso l'editore A. Paolet - S. Vito al Tagliamento (Italia)
SI PUBBLICA IL 10 E IL 25 DI OGNI MESE

L'Esperanto ed il Latino

Sentiamo ripeterci ogni giorno che *la vera lingua internazionale esiste da tanti secoli, ed è il latino.*

Quanti parlano a questo modo, non hanno forse mai pensato che il latino è difficilissimo nel vocabolario, nella grammatica, e specialmente nella sua complicatissima sintassi. Non hanno pensato che la vita odierna domanda specialmente una lingua internazionale da potersi scrivere facilmente da tutti. Ora, quanti sono in grado di scrivere elegantemente o almeno passabilmente in latino tutte le questioni, tutte le scoperte della vita moderna, anche tra le persone colte che l'hanno studiato per parecchi anni?

Aggiungiamo pure che il latino rappresenta ormai uno stato di civiltà irrevocabilmente superato. Aggiungiamo che il latino non dovrebbe più servire come un tempo alle sole persone dotte, ma altresì al semplice popolo, agli emigranti che devono viaggiare per guadagnarsi il pane. Sono questi diseredati della fortuna che non ebbero tempo nè denaro per studiare, che abbisognano in modo speciale di una lingua da impararsi in poco tempo e con pochissima fatica.

Ma per ridurre il latino a tanta perfezione da poter rappresentare tutte le idee moderne, per ridurlo a tanta facilità che ognuno lo possa scrivere bene, per ridurlo alla portata anche dei nostri emigranti, per farlo in una parola la lingua che possa incarnare la vita attuale tanto dei dotti quanto del semplice popolo, bisognerebbe abolire la sua sintassi, riformare completamente la sua grammatica e rifornire continuamente il suo vocabolario con termini tolti dalle lingue moderne.

Quest'operazione deturperebbe la bellissima lingua di Virgilio, come si deturperebbe la basilica di S. Marco di Venezia mettendola a nuovo con materiali tolti da edifici moderni. Chi di noi acconsentirebbe una tanta profanazione del più prezioso monumento della civiltà romana? Chi ardirebbe atten-

tare ai grandi classici: Virgilio, Cicerone, Livio, Orazio, per adattarli alle evoluzioni continue dei popoli e dei tempi?

Il latino è la lingua che influì più di tutte sulla civiltà moderna. Essa è la madre veneranda dell'italiano, del francese, del provenzale, dello spagnuolo, del portoghese, del catalano, del rumeno, del romancio e di una infinità di bellissimi dialetti. Essa penetrò più o meno coi suoi elementi in tutte le lingue europee. Il nobile, severo e chiaro pensiero dei grandi scrittori latini informò la cultura mondiale; cosicchè sarebbe difficile trovare un autore che nulla abbia imparato, nulla tolto dal latino.

Sotto quest'aspetto molti combattono l'Esperanto, temendo che esso attenti alla vita del latino e lo voglia completamente sostituire. Nulla di più falso.

Noi invece prevediamo che l'Esperanto sarà la vita del latino, e che il trionfo dell'Esperanto segnerà un grande e importantissimo risveglio nello studio del latino. Infatti l'Esperanto è composto cogli elementi più internazionali, e questi sono quasi tutti latini. Imparare quindi l'Esperanto, vuol dire imparare tutti quei termini latini che passarono in tutte le lingue; vuol dire imparare quanto del latino non potè morire, quanto il latino ha in sè di vitale; vuol dire imparare le regole fondamentali del latino e distinguere quanto esso ha in sè di prezioso; vuol dire studiare l'influenza che il latino esercitò su tutte le lingue moderne e sulla cultura mondiale. L'Esperanto ci farà penetrare fino al cuore, fino all'anima del latino, presentandoci esso in succinto la storia, la filosofia, l'anatomia del latino.

Noi abbiamo imparato il latino materialmente, abbiamo imparato a stimare un termine, una frase, più o meno classica, secondo l'autore che l'ha usata. L'Esperanto ci insegna a giudicare i singoli termini latini colla logica, del tutto indipendentemente da chi li ha usati più o meno bene.

Oltre questo vantaggio l'Esperanto ha anche quello di facilitare lo studio del latino. Un abile esperantista imparerà tanto di latino in tre mesi, quanto un non esperantista in un anno.

Finora per apparecchiarsi allo studio del latino fu necessario studiare e ristudiare le lingue nazionali e le loro grammatiche per uno o due anni. Ebbene, in seguito basterà studiare un solo mese di Esperanto per iniziarsi allo studio del latino con migliore profitto. L'Esperanto avrà anche il vantaggio di mettere tutti i popoli in pari condizioni per lo studio del latino.

Oggi tutto si cerca di abbreviare; oggi che le distanze non si misurano più a chilometri, ma a minuti, non si comprende perchè un giovane debba occupare cinque anni nello studio del latino per seguire i metodi dei secoli trascorsi, mentre si può sostituire uno studio puramente materiale e meccanico per ottenere nello spazio di soli tre anni, con metodo razionale, eguali, anzi migliori risultati.

Invitiamo pertanto i rettori dei licei, dei seminari, dei ginnasi governativi a prendere cognizione del corso di latino che incominciamo a pubblicare in questo numero, certi che essi l'accoglieranno con gioia e con grande profitto dei loro studenti.

Valga un solo esempio. In tutti i termini latini, noi dobbiamo considerare due parti: *radici* e *desinenze*. Le radici, elementi preziosissimi, passarono in tutte le lingue moderne alquanto alterate; le desinenze, variabilissime, morirono quasi tutte, rimanendo solo le più semplici. Prendiamo il più comune e quotidiano dei termini: *homo*; distinguiamo due parti: la radice, *hom-* e le desinenze *-o*, *-inis*, *-ini*, *-inem*, *-ine*, *-um* *-inibus*. Tutte queste desinenze morirono ad eccezione della più semplice, *-o*, che conservasi come desinenza dei nomi in italiano, spagnuolo, portoghese e catalano. Se mai vi era una parola latina che doveva conservarsi intatta, era questa; invece noi la vediamo: *uomo* in italiano, *homme* in francese, *hombre* in spagnuolo, *homem* in portoghese, *home* in catalano, *om* in rumeno. Orbene, l'Esperanto ricostruisce la forma latina *homo*, ne conserva la desinenza *-o* che non potè morire. Così noi abbiamo nell'Esperanto il latino risuscitato senza le sue scorie irregolari delle molte desinenze. Abbiamo cioè tutta la parte preziosa del latino senza la parte difficile ed inutile!

ESPERANTO - Lezioni di perfezionamento

LEZIONE SETTIMA

Tra densa mallumo briletas la celo,
 Al kiu kuraĝe ni iras.
 Simile al stelo en nokta ĉielo,
 Al ni la direkton ĝi diras.
 Kaj nin ne timigas la noktaj fantomoj,
 Nek batoj de l'sorto, nek mokoĵ de l'homoj,
 Ĉar klara kaj rekta kaj tre difinita
 Ĝi estas, la voĵ' elektita.

Zamenhof

NOTE

Densa denso - è termine lat., ital., franc., spagn., port., ingl., cat., rum., comune pure ai derivati ted.

mallumo oscurità - Una particella simile al suffisso *mal-* si trova anche nella lingua cinese: *hao* bello, *pu hao* brutto.

briletas luccica - la radice è comune all'ital., franc., spagn., port., ted., ingl., cat. e rum.; *-et-* è suffisso ital.: *muro*, *muretto*, ed è comune anche al cat.

celo scopo - deriva dal greco *thelos* ed è comune al ted. *Ziel*, boemo *cil*, ungh. *czel*.

ĉielo cielo - è lat., ital., franc., spagn., port., alb. *kjel*, e derivato ingl. *celestial*.

timigas fanno temere - radice comune a dieci lingue.

fantomoj fantasmi - radice pure comune a una diecina di lingue.

sorto sorte - radice comune al lat., ital., spagn., port., cat., rum., ungh., e al derivato ingl. *consort*.

mokoj scherni - dal franc. *se moquer*, spagn. *mueca*, ted. *mokieren*, ingl. *mock*.

rekta retta - radice comune al lat., ital., spagn. ecc. e ai derivati franc. *rectitude*, ted. *rektifizieren*, ingl. *direct*, *rectify*.

tre - indica il superlativo assoluto, e corrisponde alla desinenza *-issimo* dell'italiano; deriva dal franc. *très*.

difinita definito, preciso - radice comune a molte lingue.

elektita eletto - radice pure comune a molte lingue.

GRAMATIKO DE ITALA LINGVO

LECIONO DUDEKNAŬA

Neregulaj verboj

ANDARE *iri*

Ĉi tie oni notas nur la neregulajn formojn; la nenotitaj estas regulaj; tio estas, ili konjugaciigas kiel la verboj, kiuj estas en la lastaj lecionoj.

Indikativa estanto — Io vo *aŭ* vado, tu vai, colui va, noi andiamo, voi andate, coloro vanno - *mi iras*.

Neperfekta — Io andava, tu andavi, colui andava, noi andavamo, voi andavate, coloro andavano - *mi iris*.

Ĵus estinta — Io sono andato, tu sei andato, colui è andato, noi siamo andati, voi siete andati, coloro sono andati - *mi iris*.

De longe estinta — Io andai, tu andasti, colui andò, noi andammo, voi andaste, coloro andarono - *mi iris*.

Estonto — Io andrò, tu andrai, colui andrà, noi andremo, voi andrete, coloro andranno - *mi iros*.

Ordoni — Va tu, vada colui, andiamo noi, andate voi, vādano coloro - *iru*.

Subjunktivo estanta — Che io vada, che tu vada, che colui vada, che noi andiamo, che voi andiate, che coloro vādano - *ke mi iru*.

Subjunkt. neperfekta — Che io andassi, che tu andassi, che colui andasse, che noi andassimo, che voi andaste, che coloro andassero - *ke mi irus*.

Kondicionalo — Io andrei, tu andresti, colui andrebbe, noi andremmo, voi andrete, coloro andrebbero, - *mi irus*.

Nedifina — andare *iri*, essere andato, *esti irinta*, dover andare, essere per andare *esti ironta*, andante *iranta*, andando *irante*, essendo andato *irinte*.

Malsimplajn tempojn oni formas per verbo *esti*: io ero andato, *mi estis irinta*, io sarò andato *mi estos irinta*, che io sia andato *ke mi estu irinta*, che io fossi andato *ke mi estus irinta*,

EKZERCO

Skribado

1. Dove vai con tanta fretta?
2. Vado da mio zio.
3. Egli va in chiesa e poi a scuola.
4. Dove andrai domani?
5. Andrò al teatro nuovo.
6. E voi, fanciulli, dove andrete?
7. Andremo alla lezione d'italiano.
8. Mia sorella andò a scuola di Esperanto.
9. Domani bisogna ch'io vada in campagna.
10. E noi bisogna che andiamo a Torino.
11. Se andaste a Vienna verrei anch'io.
12. Andrete in vettura o in bicicletta oppure col treno?
13. Andrò in treno fino a Novara e poi continuerò in vettura.
14. Andrò in ferrovia e prenderò il biglietto di andata e ritorno.
15. Andando troppo spesso in città si spende troppo denaro.
16. Vostro fratello è andato a fare il soldato.
17. Andammo assieme fino alla stazione di Monza.
18. Andrete dal maestro per avere i libri.

dove kie, kien
tanta tiom da
fretta rapidemo
poi poste
domani morgaŭ
bisogna estas necese
verrei mi venus
oppure aŭ

treno vagonaro
fino a ĝis
continuerò mi daŭrigos
vettura veturilo
ferrovia fervojo
prenderò mi aĉetos
andata e ritorno ir-reveno
troppo tro

Prononco

1. Dove vai kon tanta fretta?
2. Vado da mio zio.
3. Elji va in kieza e poi a skŭola.
4. Dove andrai domani?
5. Andrò al teatro nŭovo.
6. E voi, fanĉulli, dove andrete?
7. Andremo alla lezione d'italiano.
8. Mia sorella andò a skŭola di Esperanto.
9. Domani bizoña k'io vada in kampaña.
10. E noi bizoña ke andiamo a Torino.
11. Se andaste a Vienna verrei ank'io.
12. Andrete in vettura o in biĉikletta oppure kol treno?
13. Andrò in treno fino a Novara e poi kontinŭerò in vettura.
14. Andrò in ferrovia e prenderò il biĵjietto di andata e ritorno.
15. Andando troppo spesso in ĉittà si spende troppo denaro.
16. Vostro fratello è andato a fare il soldato.
17. Andammo assieme fino alla stazione di Monca.
18. Andrete dal maestro per avere i libri.

spesso ofte
città urbo
si spende oni elspezas
denaro mono
assieme kune
stazione stacidomo

« Ma opinion est connue: elle est favorable à une langue internationale. Pour autant que je sois capable de juger un tel problème, je pense que la solution donnée par l'Esperanto est élégante et pratique. Elle a l'avantage de la simplicité et de la régularité. Elle a aussi pour elle son adoption chaque jour plus grande par des personnes appartenant aux peuples les plus divers. Elle prouve sa vitalité par son emploi. »

H. La Fontaine, Sénateur belge

Dizionario Metodico Italiano-Esperanto
Metoda Vortaro Itala-Esperanta

Abitazione

Loĝejo

casa *domo*
castello *kastelo*
palazzo *palaco*
villa *kampardomo*
fabbricato *konstruaĵo*

PARTI DELLA CASA *partoj*
de l' domo

abbaino *tegmenta fenestro,*
falpordo

acquajo *ŝtonlavujo*

alcova *alkovo*

altana *altano*

alveare *abelujo*

ammattionato *brikaplanko,*
pavino

andito *koridoro*

anticamera *antaŭĉambro*

appartamento *apartamen-*
arcata arkaĵo [to

ascensore *homlevilo, su-*
prenirilo, lifto

asta della bandiera *flago-*
stango

atrio *portiko; eniro, -ejo*

balastrata *balustrado*

balcone *balkono*

banderuola *ventoflago*

bandiera *standardo, flago*

biblioteca *biblioteko*

bõtola *falpordo*

calorifero *hejtaparato*

càmera da bagno *banĉam-*
bro

càmera da fumare *fumo-*
ĉambro

càmera da letto *dormo-*
ĉambro

Latina Lingvo per Esperanto

ANTAŬPAROLO

Latino estas lingvo kiu pli ol ĉiuj lingvoj influis en la moderna tutmonda civilizacio. Ĝi estas glora patrino de lingvoj itala, franca, hispana, portugala, rumena, provenca, katalana, romanĉa, friula k. t. p. Ĝi enpenetris pli malpli preskaŭ ĉiujn Europajn lingvojn per siaj elementoj, kies multajn ni trovas en lingvoj angla, germana, rusa kaj aliaj.

La nobla, severa, klara penso de latinaj verkistoj, ĉu per originalaj verkoj, ĉu per tradukoj, disvastiĝis en la tuta civilizita mondo, tiel ke estas tre malfacile trovi en Eŭropo kaj en Ameriko verkiston kiu nenion lernis, nenion prenis el latina literaturo.

Sekve latino estas la plej multvalora monumento de Romana civilizacio, la plej multvalora monumento por la tuta mondo, ĉar ĝi enfermas orientan poezion, grekan elegantecon, romanan forton. Pro tio, latino estas la plej interesa el ĉiuj antikvaj lingvoj.

Bedaŭrinde hodiaŭ estas ne multaj la lernantoj de latino, kiuj povas legi *Virgilium, Horatium, Ciceronem, Livium*; kaj estas grava malbono ke en ĉiuj landoj latino estas tiel diversmaniere prononcata ke estas preskaŭ ne eble interkompreniĝi, ĝin parolante.

Konsiderinte la gravecon de latina lingvo por ĉiuj kleraj personoj eĉ por la tuta civilizita mondo; konsiderinte ĝiajn malfacilaĵojn, malkonformaĵojn inter diversnaciaj gramatikoj, mi pensis eldoni plenan kurson de latina lingvo por ĉiuj popoloj, por ke ĉiuj per unu sama gramatiko povu lerni sammaniere tiun ĉi lingvon.

Reguloj estos kiel eble plej malmultaj kaj bone klarigitaj: ekzercoj, flanke de la skribmaniero, havas ankaŭ prononcon per esperanta alfabeto, kiu perfekte reprezentas ĉiujn latinajn sonojn.

Ĉar itala prononco de latino estas la plej proksima al la vera latina prononco kaj estas prononco plej klara kaj belsona, mi instruas tiun prononcon.

Al tiuj, kiuj timas ke per tiu prononco oni donas privilegion al la italoj, mi respondas ke latina prononco de italoj ne estas tiu de itala lingvo, kaj ke italoj sin trovas rilate al latina prononco preskaŭ kiel aliaj popoloj, devante ili mem lerni prononcon diferencon de tiu de lingvo itala.

Resume latino estas ne itala, sed internacia, tutmonda afero, kaj mi elektas ne prononcon de itala lingvo por latino, sed unu el prononcoj de latino por ĉiuj popoloj.

Ĉiuj lertaj esperantistoj devus lerni latinon per esperanto, ĉar latino estas lingvo la plej simila al esperanto, tre facila por esperantistoj kaj la vera fundamento de esperanto mem. Eĉ mi kuraĝas diri ke ĉiuj, kiuj volas elstudi esperanton, devas lerni latinon.

Mia gramatiko estas do pli utila, pli klara, pli praktika kaj pli facila ol ĉiuj gramatikoj en naciaj lingvoj:

1. Ĉar ĝi estas vere internacia, *kiel latino mem*, kaj prezentas samtempe al ĉiuj popoloj latinon sub sama formo.

2. Ĉar esperanta alfabeto prezentas latinajn sonojn pli perfekte ol ĉiuj aliaj alfabetoj.

3. Ĉar esperanto estas filino de latina lingvo, aŭ resumo de la plej bonaj elementoj de ĉiuj lingvoj, ĝi taŭgas por fari kun latino tre gravajn komparojn kaj analizadon.

Tiel plej konfide por povi utili al ĉiuj gimnazianoj, al ĉiuj lernintoj, lernantoj kaj lernontoj de latino, mi prezentas mian verkon kun plej koraj bondeziroj al ĉiuj.

gb.

I. LECIONO

ALFABETO

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj,
Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Qq, Rr, Ss, Tt,
Uu, Vv, Xx, Yy, Zz.

1. En *latina lingvo* la kvin vokaloj *a, e, i, o, u*, havas du sonojn: *longan* kaj *mallongan*.

càmera da lavoro *labor-*
ĉambro
càmera da pranzo *manĝo-*
ĉambro
càmera da ricèvere *ak-*
cepta salono
caminetto *kameneto, hejt-*
fajrujo
camino *kameno, kamen-*
tubo
campanello *sonorileto*
canile *hundejo*
cantina *kelo*
canto, cantuccio *angulo*
capanna *kajuto*
càrdine *pordhoko*
catenaccio *riglilo*
cesso *necesejo*
chiave *ŝlosilo*
chiavistello *riglilo, levri-*
cisterna *cisterno* [*glilo*
colombàio *kolombejo*
colonna *kolono*
comignolo *legmentosupro,*
fisto
cornicione *kornico*
corrente *lato*
corridòio *koridoro*
corte, cortile *korto*
cucina *kuirejo*
davanzale *fenestra sojlo*
dispensa *manĝaĵejo*
facciata *fasado*
fienile *fojnejo*
finestra *fenestro*
focolàio *fajrejo, -ujo*
fondamenta *fundamentoj*
forno *forno, bakejo*
frontone *frontono*
gabinetto *kabineto, nece-*
sejo
gelosia *latkurteno, fene-*
stra kovrilo nomata ja-
giardino *ĝardeno* [*luzio*

gradino *ŝtupo*
 granaio *grenejo*
 grondàia *defluilo*
 guardaroba *vestejo*
 impiantito *planko*
 imposta *eksteraj fenestraj korriloj*
 imposta d'ùscio a due bat-
 tenti *pordoklapo*
 inferriata *krado*
 intelaiaura (di porta) *por-
 dokadro*
 intònaco *surkalkajo*
 latrina *necesejo*
 legnàia *ŝtipejo, lignokelo*
 letamajo *sterkejo*
 linoleum *linolo*
 lucchetto *penda seruro*
 luogo còmodo *necesejo*
 maniglia *pordprenilo, fe-
 nestroprenilo*
 mezzanino *interetaĝo*
 mondezzàio *forjetejo, ru-
 muro muro* [bejo
 palco *plafono*
 paletto d'ùscio *riglileto*
 parafùlmine *fulmoŝirmilo,
 fulmoforigilo*
 parchetto *pargelo*
 parlatòrio *parolejo*
 passàggio *trajrejo, korido-*
 pavimento *planko* [ro
 pavimento a commesso *par-
 geto*
 persiana *fenestra sunevi-
 tilo*
 piana, travicello, *ĉevrono*
 pianeròttolo, *ŝtuparplata-
 jo, ŝtuparplaceto*
 piano *etaĝo*
 pianta *plano*
 pianterreno *teretaĝo*
 picchiotto *frapilo, fra-
 pringo*

La mallongaj valoras *preskaŭ* kiel vokaloj ne akcentitaj en esperanto, la longaj kiel vokaloj akcentitaj: ekz. en *patrino*, *a*, *o*, estas mallongaj, *i* longa. Mi diris *preskaŭ*, ĉar oni devas aŭdigi iom pli longe ol *i* de *patrino* la longaj, iom malpli longe de *a* kaj *o* de *patrino* le mallongaj.

2. Sesa vokalo de latino estas la *y* kiun oni legas *i*, kaj estas ĉu longa ĉu mallonga laŭ vortoj en kiuj ĝi troviĝas: ekz. en *Lyra* estas mallonga, en *Sibylla* longa.

3. Latino havas ankaŭ du duonvokalojn *i*, *u*. Kiam *i* staras antaŭ aŭ post alia vokalo sen akcento, ĝi valoras kiel en esperanto *j*: ekz. *iam*, *iocus*, *aio*, *peior*, legu *jam*, *jokus*, *ajo*, *pejor*;

kiam *u* senakcente, troviĝas antaŭ alia vokalo: ekz. *suetus*, *anguis*, *pinguis*, oni legas *suetus*, *angŭis*, *pingŭis*.

4. Latino havas diftongojn *ai*, *ei*, *oi*, *au*, *eu*, *ui*, kiujn oni legas kiel en esperanto: ekz. *aura*, *gai*, *neutro*, *dein*, *proin*, *cui* (*kui*).

5. La du diftongojn *ae*, *oe* oni legas *e* longa: ekz. *coelum*, *praeter* legu *ĉelum*, *preter*.

En vortoj devenigitaj de greka lingvo *ae*, *oe* estas legataj kiel en esperanto, sed tiam oni ilin supresignas per disdubiĝo :: ekz. *aër*, *poësis* legu *aer*, *poezis*.

6. Vokalojn longajn oni signos -: *ā*, *ē*, *ī*, *ū*, *ō*; mallongajn -: *ă*, *ĕ*, *ĭ*, *ŭ*, *ŭ*.

Ĉiujn konsonantojn oni legas kiel en esperanto, escepte la jenaj:

7. *C* antaŭ *a*, *o*, *u* oni legas kiel *k*; antaŭ *e*, *i*, *y* kaj antaŭ diftongoj *ae*, *oe* kiel *ĉ*; antaŭ nomoj *Ca-*
ius, *Cneus* ofte kiel *g*, *ñ*: *Cajus*, *Ñeus*.

8. *G* antaŭ *a*, *o*, *u* oni legas kiel *g*; antaŭ *e*, *i*, *y* kaj antaŭ diftongoj *ae*, *oe* kiel *ĝ*.

9. *H* estas sen sono. En la du vortoj *mihi*, *nihil*, multaj ĝin legas *miki*, *nikil*. Kiam *h* unuiĝas kun *c* (*ch*) oni legas *k*: ekz. *pulcher*, *Achivi*, *brachium*, legu *pulker*, *Akivi*, *brakjum*. Unuiĝe kun *p* (*ph*) oni legas *f*: ekz. *philosophia*, *Philippus*, *sphaera*, legu *filozofia*, *Filippus*, *sfera*.

10. *Q* oni legas *k*: ekz. *sequor*, *aqua* legu *sekŭor*, *akŭa*.

11. *T* oni legas kiel en esperanto, escepte kiam

troviĝas antaŭ *i* sekvata de alia vokalo, tiam oni ĝin legas kiel *c*: ekz. *otium*, *gratia* legu *ocjum*, *gracja*. Ĝi konservas tamen esperantan sonon kiam antaŭ ĝi staras *s*, *x*: ekz. *mixtio*, *ostium* legu *mikstjo*, *ostjum*. *Th* legu ĉiam *t*: ekz. *theseus* legu *tezeŭs*.

12. *X* oni legas *ks*: ekz. *pax*, *maximum*, legu *paks*, *màksimum*.

13. *Gn* oni legas kiel *ñ* hispane kaj albane; kiel *gn* itale kaj france, *nh* portugale, proksimume kiel *nj* slave.

14. *Gl* oni legas kiel en esperanto.

AKCENTOJ

15. En *latina lingvo* la akcento staras sur *antaŭlasta* aŭ sur *duantaŭlasta* silabo de ĉiuj vortoj. Oni ne havas vortojn, escepte unusilabajn, kun akcento sur *lasta*: ekz. *rosarum*, *nomina* legu *rozarum*, *nòmina*.

SEKSOJ

16. *Viraj* estas nomoj de *viroj*, *popoloj*, *riveroj*, *ventoj*, *montoj*.

17. *Inaj* estas nomoj de *inoj*, *arboj*, *urboj*, *landoj*, *insuloj*.

18. *Neŭtraj* estas la nomoj *nedeklinacieblaj*, la vortoj kiuj apartenas ĉu al *viroj* ĉu al *inoj*, kaj plejparte el la *objektaj* nomoj.

19. Adjektivoj havas seksojn kaj finaĵojn kiel nomoj: ekz. *bonus* (vire), *bona* (ine), *bonum* (neŭtr.), esperante *bonaj*.

KAZOJ

20. *Kazoj* de *latina lingvo* estas ses: *nominativo*, *genitivo*, *dativo*, *akuzativo*, *vokativo*, *ablativo*. Jen ilia traduko en esperanton.

nominativo	<i>pat-er</i>	la patro
genitivo	<i>patr-is</i>	de la patro
dativo	<i>patr-i</i>	al la patro
akuzativo	<i>patr-em</i>	la patron
vokativo	<i>pat-er</i>	ho patro
ablativo	<i>patr-e</i>	de, el la patro

NOTOJ

1. Antikve *u*, *v*, estis la sama litero kiel aperas ankoraŭ en kelkaj malnovaj latinaĵoj. Pro tio D-ro Zamenhof elektis *v* anstataŭ *u* en vortoj *kvankam* *quamquam*, *kvar*, *quar-tus* *kvin* *quin-*

pilastro *pilastro*
pinàcolo *pinaklo*
pompa, *tromba* *pumpilo*
porta pordo, *doma pordo*
porta a coulisse *puŝpordo*
porteria *pordistejo*
pòrtico *portiko*, *pordegejo*
portiera *pordofenestro*
portinaio *pordisto*
portone *pordejo*, *enirpor-*
do, *returilpordo*
pozzo *puto*
rimessa *remizo*
ringhiera *balustrado*
sala càmbrego
sala da pranzo *manĝoĉam-*
bro, *manĝosalono*
saliscendi *anso*, *klinko*
salone càmbrego
salotto *salono*, *ĉambro por*
vizitantoj
scala *ŝtuparo*
scala a chiocciola *turna*
ŝtuparo
scàndola *ŝindo*
scuretto, *interna fenestra*
kovrilo
serratura *seruro*
soffitta *subtegmento*, *teg-*
mentĉambro, *mansardo*
soffitto *plafono*
sòglia *sojlo*
solàio morto *malaltplafona*
ĉambreto
soppalco *tegmentĉambro*
sottoscala *subŝtupara ĉam-*
breto
sottosuolo *subetaĝo*, *kele-*
tago
spia *vidotruo*
spogliatòio *tualetĉambro*
stalla *stalo*, *ĉevalejo*
stanza *ĉambro*

stanzino da bagno *ban-
ĉambreto*

stipite (di porta) *fosto*

stúdio laborĉambro

stufa forno, varmejo

tappezzeria *murpapero*

tègola tegolo

terrazzino balkono

tetto tegmento

travatura trabaĵo

trave trabo

travicello ĉevrono

usciale vitrapordo

uscio pordo

verone teraso, altano

vestibolo vestiblo

volta arkaĵo

(Verbi, verboj)

abitare loĝi

appigionare, dare a pigio-
ne *luigi*

aprire malfermi, malŝlosi,
malrigli

attingere acqua ĉerpi ak-
von

chiudere fermi, ŝlosi, rigli

costruire konstrui

demolire malkonstrui

discendere malsupreniri

imbiancare blankigi

lucidare poluri

murare masoni

prèndere a pigione *lui*

salire supreniri

Accidenti Malfeliĉaj oka-
zoj, akcidentoj

annegamento drono, sufoko

avvelenamento *venenado,*

veneniĝo

caduta falo, defalo

collisione *ektuŝego, kolizio*

colpo bato, ekbato

colpo apoplètico *apopleksio*

tus por igi tiujn vortojn unusilabaj kaj eviti du aliajn difton-
gojn *ua, ui*

2. Kelkaj latinistoj volus prononci *c* por *k*: *civitas* kivitias, *Coesar* Kesar, *Cicero* Kikero, laŭ germanoj kaj grekaj kutimoj (*Käizer*). Same por konservi la radiksonon de *ago*, mi agas, tiuj latinistoj volus legi "ĝito „ anstataŭ "ĝito „

EKZERCOJ DE LEGADO 1)

Skribado

Prononco

1. Cado, capio, justus,	<i>kădo, kăpjo, justus,</i>
precior, sequor, cedo,	<i>prĕkor, sekŭor, ĉĕdo,</i>
juvare, coquo, syllaba,	<i>juvare, kokăo, sillaba,</i>
4. regis, janua, quidam,	<i>regis, janŭa, kăjdam,</i>
credo, formosus, moenia,	<i>kredo, formozus, menja,</i>
poena, occido, gentes,	<i>pĕna, oĉĭdo, ĝentes,</i>
7. fortis, dico, magnus,	<i>fortis, diko, maŭsus,</i>
dignus, agmen, noctes,	<i>diŭsus, agmen, noktes,</i>
doctrina, culpa, cujus,	<i>doktrina, kulpa, kujus,</i>
10. regnum, agnus, lignum,	<i>reŭnum, aŭsus, liŭnum,</i>
quartus, quintus, sextus,	<i>kŭartus, kŭintus, sekstus</i>
regis, praetendo, colonia,	<i>regis, prĕtendo, kolonja,</i>
13. filiae, poenitet, caecus,	<i>filjĕ, penitet, ĉekus,</i>
Aegyptus, civitas, Zeno,	<i>Eĝiptus, ĉivitas, Zeno,</i>
rhetor, rithmus, nox,	<i>retor, ritmus, noks,</i>
16. Phoenicia, cithara,	<i>Feniĉja, ĉitara,</i>
scriptus, Phruges, justitia,	<i>skriptus, Friĝes, justicja,</i>
felix, mendacium, luxus,	<i>feliĥs, mendaĉjŭm, luk-</i>
Xenophon, aenigma.	<i>sus, Ksenofon, enigma.</i>

Traduko

1. Mi falas, mi prenas, justa, mi preĝas, mi sekvas, mi cedas, helpi, mi kuiras, silabo — 4. de la reĝo, pordo, iu, mi kredas, belega, muroj, puno, mi mortigas, gentoj — 7. forta, mi diras, granda, inda, roto, noktoj, doktrino, kulpo, kies — 10. regno, ŝafido, ligno, kvara, kvina, sesa, reĝoj, mi pretendas, kolonio — 13. filinoj, li pentas, blinda, Egiptujo, urbo, Zenono, retoro, ritmo, nokto — 16. Fenicio, gitaro, skripto, Friĝoj, justeco, feliĉa, mensogo, lukso, Senofonto, enigmo.

(daŭrigota)

1) La vortojn, kiujn ni ne akcentas, oni prononcas kiel en esperanto, tio estas ili havas akcenton sur la antaŭlasta silabo.

~~~~~
Les savants ont reconnu depuis longtemps l'utilité d'une langue seconde commune, à l'humanité.

Vice-Amiral Bayle

Manualetto di conversazione.

Argomenti svariati disposti in ordine alfabetico

Abitazione. (*Loĝejo*)

Itala traduko per esperanta alfabeto

Unua interparolanto: Ĉu vi trovis fine la tiel longe serĉintan loĝejon?

Dua interparolanto: Ne tute laŭ mia gusto; mi trovis unu kiu preskaŭ konvenas, sed mi opinias, ke la prezo estas abomene kara.

1. En kiu kvartalo ĝi estas?

2. En strato de la Paco Numero 25. Estas loĝejo kun kvar ĉambroj sur la dua etaĝo.

1. Ĉu ĝi estas aranĝita kun ĉiu moderna komforto?

2. Jes. Ĉiuj ĉambroj havas elektran lumigadon, escepte en kuirejo kiu posedas gason.

1. Ĉu estas banĉambro?

3. Jes, ĉe la fino de la koridoro.

1. Ĉu la loĝejo estas bela?

2. La tapetoj estas bon gustaj kaj tre modernaj, kaj la plafonoj belete ornamitaj. En la kuirejo estas akvo kaj en ĉiu ĉambro aparatoj por hejtado.

1. Tiam mi bone komprenas ke la loĝejo estas kara. Ĝi vere estas ideala loĝejo. Kaj kiom ĝi kostas ĉiujare?

Primo interlokutro: Ha finalmente trovato la tanto ĉerkata abitazione?

Sekundo interlokutro: Non proprio secondo il mio gusto; ne ho trovata una ke kŭazi mi va bene, ma kredo ke il prezo sia enormemente karo.

1. In kŭale quartiere si trova?

2. In via della Paĉe N. 25. É un'abitazione kon kŭattro kàmere, al sekondo piano.

1. E fornita di oŭni komforto moderno?

2. Si. Tutte le kàmere hanno luĉe elèttrika, eĉ ĉetto la kuĉina ke ha il gas.

1. Vi è la stanca da baŭno?

2. Si, in fondo al korridòio.

1. E bella l'abitazione?

2. - Le tappeccerie sono di bŭon gusto e modernissime, ed i soffitti graziosamente dekorati. In kuĉina ĉ'è l'akkŭa ed in oŭni kàmera l'apparekkjo di riskaldamento.

1. Allora komprendo bene ke l'abitazione sia kara. Essa è una vera abitazione ideale. E quanto costa all'anno?

contusione *kontuzo*
convulsioni epilèttrike *epilepsiaj spasmoj*
deviazione *elreliĝo*
emorragia *sangado*
ferita *vundo, difektaĵo*
frattura *ostrompo*
graffiatura *grataĵo*
insolazione *insolacio*
investimento *ektuŝego*
lussazione *elartikigo*
panna *paneo*
pintura *pikvundo*
scorticatura *haŭtforigo, ŝirrundo*
scottatura *brulvundo*
sforzo di nervo *tendena distiro*
slogatura *disartikigo*
storta *disartikigo*
scontro *ektuŝega kontraŭrenkontiĝo*
soffocazione *sufoko*
taglio *tranĉo*
vertigine *kapturniĝo*

Acqua

Akvo

a. corrente *fluanta a.*
a. distillata *distilita a.*
a. dolce *sensala, rivera*
a. filtrata *filtrita*
a. ferma o stagnante *nefluanta*
a. gassosa *ŝaŭmakvo*
a. marina *marakvo*
a. minerale *mineralakvo*
a. salata *salita, salhava*
a. salmastra *salamara, sale maldolĉa*
a. termale *varma*
abbeveratòio *trinkejo, -ujo trogo*
alveo *riverlito*
alluvione *aluvio*

affluente *flanka rivero*
argine *ŝoseo, digo*
baia *golfeto*
bocca *enfluo, enfluejo*
braccio di mare *marbrako*
canale *kanalo*
cascata *akvofalo*
cateratta *akvofelego, kaskadaro*

c. artificiale *kluzo*
chiavica *kloako*
chiusa *kluzo*
corrente *fluo*
delta *delto*
diga *digo*
fiume *rivero*
foce *enfluejo*
fogna *kloako*
flusso *alfluo*
flutti *ondoj*
fontana *fontano*
golfo *golfo*
guado *travadejo, rivera transirejo, transrivera akvopiedirejo*

inondazione *superakvigo*
lago *lago*
laguna *laguno*
mare *maro*
marea *tajdo, alfluo kaj for- oceano oceano* [fluo
onda *ondo*
palude *marĉo*
piena *altakco*
piscina *fiŝejo*
porto *haveno*
pozza, pozzanghera *marĉeto, starakvujo*
pozzo *puto*
pozzo artesiano *arteza purada rodo* [to

(continua)

2. La bagatelan sumon de 950 frankoj!

1. Ĉu la hejtado estas kalkulita en tiu ĉi prezo?

2. Kompreneble!

1. Vere mi trovas ke la prezo estas tute modera, se la ĉambroj ne estas tro malgrandaj.

2. Unu estas longa 6 metrojn kaj larĝa 4 metrojn kaj duono. La aliaj mezuras proksimume 20 kvadratmetrojn, sed la kvartalo estas iom malcentra.

1. Ĝi estas la kvartalo de l'estonteco.

2. Jes, sed nun la centro de la negocoj estas multe pli oriente. Krom tio la domo estas granda kaj la loĝantoj multaj, jen fonto de senfinaj malagrablaĵoj; plue ĝi estas brua kaj tio estas netolerebla.

1. Estas efektive seriozaj malbonaĵoj, sed oni trovas la samajn en preskaŭ ĉiuj ludomoj.

2. Tion mi ankaŭ diris al mi, kaj verŝajne mi fine luprenos la apartamenton, sed mi klopodos atingi rabaton.

2. La bagatella di 950 franki.

1. Il riskaldamento è komprezo in kuesto precco?

2. Si kapiŝe!

1. Io trovo ke il precco è del tutto modesto, se le kàmere non sono troppo pikkole.

2. Una è lunga sei metri e larga kùattro metri e mezzo. Le altre mizùrano pressokè venti metri kùadrati, ma il kùartiere è un po' fùori del ĉentro.

1. É il kùartiere dell'avvenire.

2. Ĝà, ma ora il ĉentro delji affari è molto più ad oriente. Oltre a ĉo la kaza è grande e molti sono gli inkùilini; ekko una fonte di infinite noie: di più essa è rumorosa, e kuesto è intollerabile.

1. Effettivamente sono seri inconvenienti ma si trovano gli stessi in kùazi tutte le kaze che si prèndono a fitto.

2. L'ho detto ank'io a me stesso, ed infine forse prenderò l'appartamento, ma però farò di tutto per ottenere un ribasso.

M. Archdeacon a fait de moi un adepte convaincu de cette geniale création de l'Esperanto, qui devrait se repandre sur le Monde, comme une trainée de poudre, si le succès des idées nouvelles était toujours en raison directe de leur valeur.

HENRI FARMAN

A l'amélioration incessante des moyens de communication matériels doit correspondre, évidemment, l'amélioration des "moyens de communication morale: et, pour ces derniers, le moyen tout indiqué est la création d'une langue universelle.

ERNEST ARCHDEACON

Corrispondenza familiare e commerciale

IN LINGUA ESPERANTO

ordinata secondo gli argomenti

SPECIMENOJ DE KORESPONDADO AMIKA KAJ KOMERCA.**Accettazione d'invito — Akcepto de invito.**

Sinjoro kaj Sinjorino A.... respektive salutas Sinjoron kaj Sinjorinon B.... kaj fervore akceptas ilian tre ĝentilan inviton.

Sinjoro A.... petas Sinjorinon B.... ricevi siajn respektajn dankojn. Li estas honorata akcepti la afablan inviton kiun Via Sinjorino Moŝto havis la komplezon proponi al li.

S-ro A.... estas treege dankema por la invito de ŝia Moŝto la Markizino B.... Li estas honorata ĝin akcepti.

Sinjoro A.... fervore akceptas la inviton kiun li havis la honoron ricevi de ŝia Moŝto Sinjorino B.... kaj ŝin petas ricevi liajn plej varmajn dankojn.

S-ro A.... havas la honoron ĉeesti la proksimam ĵaŭdon la inviton kiun S-ro B.... havis la bonecon fari al li.

Adempimento di commissioni — Plenumo de mendoj.

Kun plezuro ni ricevis vian mendon kaj plenumos ĝin akurate.

Ni tuj okupos nin pri viaj mendoj kaj faros la sendon senprokraste. Estu certa ke ni faros ĉion, kio dependas de ni, por pravigi vian konfidon....

Ni nepre korformiĝos al viaj deziroj kaj ŝparos neniun klopodon por kontentigi vin. Ni esperas ke vi havos plenan kontentecon pri la plenumo de viaj ordonoj.

Ammissione a visita di galleria ecc. — Allaso en pentrejo, muzeo, galerio, k. t. p.

S-ro A., kvankam ne havas la honoron esti konata de S-ro B.... kuraĝas esperi ke tiu ĉi konsentos ke li vizitu lian pentrejon (muzeon, galerion, ĝardenon) kaj petas la favoron esti allasita.

(daŭrigo en la venonta N-o)

PENSOJ KAJ SENTENCOJ**PRI KUTIMO**

Tiom povas malbona kutimo, ke liberan homon ĝi sklavigas.

Rampoldi

Ĉian malbonan kutimon oni povas venki. *M. d'Azeglio*

Kutimo estas tiu, kiu precipe vin superregas. *Bacone*

Des pli homo havas kutimojn, ju malpli li estas libera kaj sendependa. *Kant*

Kutimo estas dua naturo: kaj ne malpli multepova.

*Montaigne***Fako de Korespondado**

Persones che desiderano corrispondere con Italiani per mezzo di cartoline illustrate. Si prega di citare il nostro periodico e il suo scopo.

Russia - Vladimir Gurevič, Stanica, Kamenskaja - Voiska Donskogo (Regiono Dona).

Stati Uniti - Esperanto Societo de Cincinnati, 3449 Wilson Ave.

Russia, Polonia - B. Gluchowski, instruisto, Huta B. Hantke.

Inghilterra - W. Underwood, Wandsworth, 13 Dalby Road.

Germania - F. Oswald Frenzel, Dresden St. 21, Dornbluthstr 25.

Stati Uniti - James R. Wolfe, Lewis Edwards Co., Kansas.

Francio - S-ro L. Philippe, 159 Rue de Paris, Voisinlieu, Beauvais (Oise).

Austria (Moravia) - T. Kagat, Rakovu Kranie.

Francio - S-ro Adolphe Cugnet, kalkulisto, subdelegito de U. E. A. - Vendeure sur Barte (Aube) - deziras pliperfektigi en itala lingvo; interŝange li helpas la korespondantojn en la perfektigado de franca lingvo: li preferas esperantistojn.

Il piccolo Patriotta Padovano

Non sarò un *soldato codardo*, no; ma ci andrei molto più volentieri alla scuola, se il maestro ci facesse ogni giorno un racconto come quello di questa mattina. Ogni mese, disse, ce ne farà uno, ce lo darà scritto, e sarà sempre il racconto d'un atto bello e vero, compiuto da un ragazzo. *Il piccolo patriotta padovano* s'intitola questo. Ecco il fatto. Un piroscafo francese partì da Barcellona, città della Spagna, per Genova, e c'erano a bordo francesi, italiani, spagnuoli, svizzeri. C'era fra gli altri un ragazzo di undici anni, malvestito, solo, che se ne stava sempre in disparte, come un animale selvatico, guardando tutti con l'occhio torvo. E aveva ben ragione di guardare tutti con l'occhio torvo. Due anni prima, suo padre e sua madre, contadini dei dintorni di Padova, l'avevano venduto al capo di una compagnia di saltimbanchi; il quale dopo avergli insegnato a fare i giuochi a furia di pugni, di calci e di digiuni, se l'era portato attraverso alla Francia e alla Spagna, picchiandolo sempre e non sfamandolo mai. Arrivato a Barcellona, non potendo più reggere alle percosse e alla fame, ridotto in uno stato da far pietà, era fuggito dal suo aguzzino e corso a chieder protezione al console d'Italia, il quale, impietosito, l'aveva imbarcato su quel piroscafo, dandogli una lettera per il questore di Genova che doveva rimandarlo ai suoi parenti: ai parenti che l'avevan venduto come una bestia. Il povero ragazzo era lacero e malaticcio. Gli avevan dato una cabina nella seconda classe. Tutti lo

La malgranda Padova Patrioto

Mi ne estos *malkuraĝa soldato*, ne; sed mi irus multe pli volonte lernejen, se la instruisto dirus al ni ĉiutage rakonton kiel hodiaŭ matene. Li diris ke ĉiumonate li faros tion; ke li donos al ni kopion de rakonto kiu ĉiam pritraktas pri agado bela kaj vera, farita de knabo. Ĉi tiu titoliĝas « *la eta padova patrioto* ». Jen ĝi: Franca vaporŝipo forveturis de Barcelono, urbo hispana, Genovon: kunvojaĝis francoj, italoj, hispanoj, svisoj. Inter aliaj estis dekunujara knabo, malbone vestita, solestaranta, kiel sovaĝa besto, kaj rigardanta ĉiujn severokule. Kaj tute li pravis rigardante ĉiujn severe. Antaŭ du jaroj, liaj gepatroj, laboristoj de l' ĉirkaŭaĵo de Padova, vendis lin al ĵonglistestro; kiu per pugnobatoj, piedfrapoj kaj malsatigo lin ĵonglistigis, kondukis lin tra Francujo kaj Hispanujo, ĉiam lin bantante, neniam lin satigante. Fine en Barcelono ne povante plu toleradi la batojn kaj la malsaton, en kompatindega stato, li sukcesis forkuri de sia turmentisto, kaj kuri por protekto ĉe la italan konsulon, kiu, kortuŝita, enŝipigis lin sur tiun ŝipon, doninte al li leteron por la poliestro de Genovo, kiu devis lin realveturigi hejmen; al la gepatroj kiuj estis lin vendintaj kiel beston. La mizera knabo estis kun vestoj ĉifonitaj kaj malsaneta. Oni donis al li duan klasan kajuton. Ĉiuj rigardis lin; iu lin demandis; sed li ne respondis kaj ŝajnis malami kaj malŝati ĉiujn; tiom oni lin malbonigis kaj malĝojgis per senigoj kaj batoj. Tamen tri kunvojaĝantoj, insistinte per demandoj, sukcesis malfermigi lian bu-

guardavano; qualcuno lo interrogava; ma egli non rispondeva, e pareva che odiasse e disprezzasse tutti, tanto l'avevano inasprito e intristito le privazioni e le busse. Tre viaggiatori nondimeno, a forza d'insistere con le domande, riuscirono a fargli spodare la lingua, e in poche parole rozze e miste di veneto, di spagnuolo e di francese e gli raccontò la sua storia. Non erano italiani quei tre viaggiatori; ma capirono, e un poco per compassione, un poco perchè eccitati dal vino, gli diedero dei soldi, celiando e stuzzicandolo perchè raccontasse altre cose; ed essendo entrate nella sala in quel momento alcune signore, tutti e tre, per farsi vedere, gli diedero ancora del denaro, gridando: — Piglia questo! — Piglia quest'altro! — e facendo suonare le monete sulla tavola. Il ragazzo intascò ogni cosa, ringraziando a mezza voce, col suo fare burbero, ma con uno sguardo per la prima volta sorridente e affettuoso. Poi s'arrampicò nella sua cabina, tirò la tenda, pensando ai fatti suoi. Con quei denari poteva assaggiare qualche buon boccone a bordo, dopo tre anni che stentava il pane; poteva comprarsi una giacchetta, appena sbarcato a Genova, dopo tre anni che andava vestito di cenci; e poteva anche, portandoli a casa, farsi accogliere da suo padre e da sua madre più umanamente che non l'avrebbero accolto se fosse arrivato con le tasche vuote. Erano una piccola fortuna per lui quei denari. E a questo egli pensava, racconsolato dietro la tenda della sua cabina, mentre i tre viaggiatori scorrevano seduti alla tavola da pranzo, in mezzo alla sala di seconda classe. Bevevano e scorrevano

ŝon, kaj tiam li per malmulte da senkleraj vortoj iom venetaj, iom francaj, iom hispanaj, rakontis sian historion. Italoj ne estis la tri vojaĝantoj; tamen ili iom komprenis, kaj ĉu pro kompatemo, ĉu pro vineksciteco, donis al li monerojn, ŝercante kaj lin ekscitante por rakontigi de li aliajn historiojn; kaj enirinte salonon tiumente kelkaj sinjorinoj, ĉiuj tri por sin vidigi, donacis al li ankorau monerojn, kriante: — Prenu tion! — Prenu ankaŭ tion! — resonigante la monerojn sur la tablo. La knabo enpoŝigis ĉion, dankante duonvoĉe, iom malafable, sed per rigardo unuafoje rideta kaj amema. Poste li suprengrimpis al sia kajuto, tiris la antaŭkurtenon kaj ekpensis pri si. Per tiu mono li ja povus gustumi bonajn manĝaĵerojn sur la ŝipo post trijara malŝatado; aŭ aĉeti jaketon elŝipiginte en Genovo, post trijara ĉifonvestigado; aŭ, ankaŭ, ĝin portante hejmen, esti akceptota de sia patro kaj de sia patrino iomete pli humane ol se kun malplenaj poŝoj. Tiu mono estis por li malgranda trezoro. Tion li pensis, konsoliginte post la kurteno, dum la tri kunvojaĝantoj meze de l'dua klasa salono babiladis ĉirkaŭ la manĝotablo. Ili trinkadis kaj babiladis pri vojaĝoj, pri de ili konataj landoj, kaj okaze ili ekparolis pri Italujo. Unu ekplendis pri hoteloj, aliaj pri fervojoj, poste ĉiuj ekscitiĝintaj malbone paroladis pri ĉio. Unu estus preferi travojaĝonta Laponujon; la dua diris ke en Italujo li trovis nur trompistojn kaj rabistojn; la tria ke la Italaj oficistoj eĉ ne kapablas legi.

— Popolo malklera, rediris la unua — Malpura, aldonis la dua. — Ŝte... ekkriis la tria; li intencis diri ŝtelema,

dei loro viaggi e dei paesi che avevan veduti, e di discorso in discorso, vennero a ragionare dell' Italia. Cominciò uno a lagnarsi degli alberghi, un altro delle strade ferrate, e poi tutti insieme infervorandosi, presero a dir male d'ogni cosa. Uno avrebbe preferito di viaggiare in Lapponia, un altro di ceva di non aver trovato in Italia che truffatori e briganti; il terzo che gl'impiegati italiani non sanno leggere.

— Un popolo ignorante, ripeté il primo. — Sudicio, aggiunse il secondo. — La... — esclamò il terzo, e voleva dire ladro, ma non potè finir la parola: una tempesta di soldi e di mezze lire si rovesciò sulle loro teste e sulle loro spalle, e saltellò sul tavolo e sull'impiantito con un fracasso d'inferno. Tutti e tre s'alzarono furiosi, guardando all'insù, e ricevettero ancora una manata di soldi sulla faccia. — Pigliatevi i vostri soldi, disse con disprezzo il ragazzo, affacciato fuori della tenda della sua cabina; io non accetto l'elemosina di chi insulta il mio paese.

Edmondo De Amicis

sed la vorton li ne povis fini: hajlado da moneretoj kaj da duonfrankoj falis sur liajn kapojn kaj ŝultrojn saltetante poste sur la tablo kaj sur la planko bruege. Ĉiuj leviĝis furioze rigardante supren, kaj ili ricevis alian plenmanon da moneroj sur la vizaĝo. — Reprenu vian monon, ekkriis malestime la knabo, sin prezentinte el kurteno de sia kajuto, — mi ne akceptas almozon de iu kiu insultas mian patrujon.

Tradukis P. C. MONTI

CRONACA ESPERANTISTA IN ITALIA

Bologna - Kvina Kongreso de Italaj Esperantistoj okazos en Bologna en la tagoj 24.a, 25.a 26.a de oktobro de tiu ĉi jaro. Ĝia organiza komitato jam multe laboras por ke ĉiuj kongresanoj en- kaj eksterlandaj povu farti kiel eble plej bone la kongrestagojn. Antaŭ, dum kaj post la kongreso, speciala komitato estrata de klera P.ro Govetti zorgos pri la akcepta, loĝada kaj plezura servoj. Oni organizos siatempe festojn kaj ekskursojn, sed nenion oni povos fari se Vi, estimataj esperantistoj, ne sendas al ni kiel eble plej frue vian aliĝon.

Aliĝu do, kaj sendu la necesan monon (fr. 7.50 por kongresanoj, fr. 5 por helpkongresanoj) al Trezoristo de la kongreso S.ro D.ro Ubaldo Masi, Via Asse 6, Bologna.

La Organiza Komitato

Modica - Havas lokon kurso gvidata de Prof. Pietro Favacchio. La kurso estis anoncita en la ĵurnalo « Indipendente » de 8a de Marto, sub la insigno de la Katedro. Tre bona atentigilo por la legantoj.

Cremona - Prof. Carolfi baldaŭ faros paroladon kaj malfermos kurson.

Piacenza - Nelacigebla Prof. Carolfi faris du publ kajn paroladojn kiuj estas sekvataj de kurso vizitata de preskaŭ 50 lernantoj.

Busseto - Post Pasko Prof. Carolfi malfermos kurson.

Monticelli d'Ongina (Piacenza) - En la ekzamenoj estritaj de Prof. Carolfi, 23 lernantinoj bone sukcesis en unuagrada ekzameno. Instruis la Docentinoj Caterina Spano, Caterina Rabbino, Angiolina Marchi kaj Maria Zucconi.

Sant'Arcangelo di Romagna - Dek lernantoj sukcesis en la ekzamenoj unuagradaj kiu havis lokon la sesan de Aprilo. Instruisto Docento Don Pietro Carabini; ekzamenantestro Prof. Caroli.
Rimini - La 7-an de aprilo efektiviĝis la unugradaj ekzamenoj preziditaj de P.ro Caroli. Superis la ekzamenojn 9 lernantoj. Gvidis la kursojn Instruistinoj Elisa Pasquinelli kaj Anna Lorenzini-Carlino.

Terni - Entro il mese si apriranno due corsi uno per signore ed uno per uomini.

Perugia e S. Marino - Si apriranno corsi subito dopo Pasqua guidati rispettivamente dal Prof. A. Mazzolini e dal Rev. arciprete Don Terzo Nicolini.

Torrepellice - La kurso gvidita de Prof. Kav. Of. A. Vinay ĉe la liceo baldaŭ estos finata.

Luzerna San Giovanni - Prof. Kav. Of. Vinay baldaŭ malfermos kurson por unuagradaj instruistoj kaj aliaj personoj.

Este - La kurso gvidita de S-ro instruisto Ivone Schiavo daŭris de la 10.a januaro al 12.a marto kaj havis plenan sukceson. La ekzamena juĝantaro estis estrita de klera P.ro Mario Cacciavillani kaj al ĝi apartenis krom la docento, la sekretario de la grupo S-ro Egidio Ghiringhelli. Baldaŭ oni malfermos aliajn kursojn en la apudaj urbetoj kaj komunumoj.

Bologna - Prof. Nanni faris en privata Instituto Guinicelli aplaudintan prelegon al elementa kurso kiu komenciĝos post Pasko.

— La Esperantista Rondo de Triesto donacis al la Itala Katedro belegan buston de la Majstro. Ĝi estos en proksima okazo solene inaŭgurata kun parolado de D.ro Ghez.

Montagnana - Sabato 28 marzo alle ore 21, ad iniziativa della Sezione Socialista, nella sede della stessa in via Malpaga, ebbe luogo la prima lezione di un corso di Esperanto, tenuto dall' Ing. Giuseppe Carazzolo di Padova. Le lezioni si svolgono regolarmente tutti i sabato e domenica sera, destando vivo interesse nell'auditorio abbastanza numeroso.

DALL'ESTERO

Trieste - Antaŭ kelkaj tagoj, la tri jam anoncitaj lernokursoj de Esperanto por komencantoj, malfermiĝis. Ili estas kvidataj de la instruantoj de la Itala Katedro de Esperanto S-roj Prof.ro D-ro Arturo Ghez, Francesco Chierigo kaj Dante Randi en apartaj ejoj de la ĉi-tieaj urbaj lernejoj. Partoprenas la lecionojn en tute 114 ĝelernantoj.

Trento - La 25-an de marto okazis en Rovereto (Aŭstrio) frata kunveno inter esperantistoj de Trento kaj Rovereto. Tiu kunveno efektiviĝis bonege. Partoprenis sufiĉa nombro da samideanoj de la du frataj urboj, kaj oni pritraktis multajn kaj tre interesajn propagandajn temojn. Certe baldaŭ okazos similaj kunvenetoj inter samideanoj de aliaj urboj kaj vilaĝoj de la Trentina lando. La Trentaj lokaj ĵurnaloj de tempo al tempo publikigas propagandajn artikolojn por Esperanto.

Oni petas. S-ro Giovanni Marchetti, delegito de U. E. A. en Trento (Via S. Croce N. 3), sekretario de la stariganta Esperanto Societo de Trento petas alsendon de ĵurnaloj, katalogoj, prospektoj por praktika propagando.

Capodistria - L'ecc. I. R. Luogotenenza, con dispaccio da Trieste 24, 2, 14 N.o Pr. 425-14, (decr. dell' I. R. Capitanato distrettuale di Capodistria N.o 4925 del 4. 3. 14), ha approvato il nostro vessillo e così pure il distintivo della Cattedra d' Esperanto.

Al D-ro Prof-ro Ahilo Tellini, klera Redaktoro de nia Katedro, Istria Esperanta Unuiĝo decidis oferdonaci argentan kvinpintaĵon.

La honora ano al kiu estis donacita l'aluminŝildeto, pri kiu ni parolis en numero 5.a, estas Lia Kavalira Moŝto Prof. Josè Domenech, el Gerona (Hispanujo).

MILANO - Dovendo il Prof. V. Colonnese lasciare fra qualche mese Milano, egli si ritira da ogni incarico esperantista e ritira pure ogni promessa fatta circa tali incarichi. Ringrazia e saluta i samideani amici e conoscenti.

Publicazioni della Cattedra Italiana di Esperanto

fus aperis:

PROF. LUIGI GIAMBENE.

I PRIMI PASSI DELL'ESPERANTISTA

Manualetto teorico-pratico della lingua internazionale ausiliare Esperanto

Terza edizione — L. 0.75 franco ovunque.

PROF. G. MEAZZINI

VOCABOLARIO ITALIANO-ESPERANTO

Centesimi 75

In vendita presso i principali rivenditori - presso le Sedi della Cattedra e presso la nostra Amministrazione — *Sconto per più copie*

Un Manuale completo d'Esperanto

è costituito dalla prima annata (1913) del nostro periodico « L'ESPERANTO ».

Libro altamente interessante, non solo per la grammatica della lingua che in esso è svolta ampiamente, in modo facile e con esercizi ben graduati, ma altresì per i numerosi articoli e la varietà delle rubriche, che mettono in chiara evidenza la grande importanza dell'Esperanto in tutte le manifestazioni dell'arte e del pensiero nei rapporti internazionali tra i popoli.

Esso serve mirabilmente tanto a coloro che desiderano apprendere la lingua anche senza maestro, come a coloro che amano farsi un buon corredo di cognizioni per propagarla mediante conferenze e corsi pubblici.

Il libro è già usato come testo di studio da parecchi Docenti della Cattedra.

Le 24 dispense dell'annata formano un bel volume, legato in brochure, di pagine 192 del formato 24x15.

Una copia L. 1.25. « Ai nostri abbonati L. 1.

Sconto per più copie.

L'Esperanto

S. Vito al Tagliamento
(ITALIA)

Un anno L. 2 — Con l'appendice letteraria *Itala Animo* L. 3

Eksterlande: Jare Fr. 3.25 — Kun *Itala Animo* Fr. 4.75

Collezione 1913 L. 1.25 — Kolekto 1913 (1.a jaro) Fr. 2

Abonojn oni akceptas ankaŭ ĉe ĉiuj librejoj kaj esperantaj ĵurnaloj,
kaj precipe ĉe jenaj niaj riprezentantoj:

Anglujo — British Esperanto Association, 133-136 High Holborn - London
Bohemujo — *La Marto* Haida - (Aŭstrio)

Brazilio — Ismael Gomes Braga - Teixeiras (Minas)

Francujo — Esperantista Centra Librejo - 51 Rue de Clichy, Paris

Hispanujo — José Huguet, industria teknikisto - Reus

Hungarujo — Johano Kozma - Mezĉombor (Zemlem-n)

Ĥinujo — K. Ĉ. San - 200 Shantung Rd., Shanghai

Istria e Provincie Italiane soggette all'Austria, eccetto il Trentino - Prof. G.
Cossaro - Capodistria

Japanujo — *Orienta Azio* - Sekajgo Ŝojn, Oŭsakimaĉi, Ebaragun - Tokio

Norvegujo — Bruno Rifling - Bekkelag

Svedujo — Peter Berg - Kungslena, Kavlas

Rusujo — Librejo Esperanto - 26 Tverskaja, Moskvo

Trentino — Giovanni Marchetti - Via S. Croce 3, Trento